

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 179g/2019

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din
Hotărârea Guvernului nr. 187 din 20 februarie 2008 pentru aprobarea
Regulamentului privind atribuirea în folosință a terenurilor din fondul
forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere

CHIȘINĂU

2 decembrie 2019

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Vladimir ȚURCAN, *președinte*,
dlui Eduard ABABEI,
dnei Domnica MANOLE,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Aliona Balaban, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 15 octombrie 2019,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 2 decembrie 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a prevederilor lit. m) din pct. 46 și a textului „la încălcarea de către arendaș [...] a condițiilor stipulate în contractul de arendă” din pct. 52 lit. a) din Regulamentul privind atribuirea în folosință a terenurilor din fondul forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 187 din 20 februarie 2008, ridicată de dl avocat Sergiu Guțu în dosarul nr. 2-108/2015, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Rezina.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională, pe 15 octombrie 2019, de către dl judecător Igor Negreanu de la Judecătoria Orhei, sediul Rezina, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul judecătoriei Orhei, sediul Rezina, se află cauza civilă referitoare la cererea de chemare în judecată depusă de către Agenția „Moldsilva” și Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Șoldănești împotriva dnei Larisa Florea, cu privire la rezilierea contractului de arendă a fondului forestier.

4. În cererea sa, Agenția „Moldsilva” a menționat că pârâta nu a executat obligațiile contractuale și nu a prezentat un raport cu privire la terenul arendat, motiv pentru care contractul urmează a fi reziliat.

5. Pe 23 septembrie 2019, în cadrul ședinței de judecată, dl avocat Sergiu Guțu a ridicat excepția de neconstituționalitate a prevederilor lit. m) din pct. 46 și a textului „la încălcarea de către arendaș [...] a condițiilor stipulate în contractul de arendă” din pct. 52 lit. a) din Regulamentul privind atribuirea în folosință a terenurilor din fondul forestier în scopuri

de gospodărire cinegetică și/sau de recreere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 187 din 20 februarie 2008. Dispozițiile lit. m) din pct. 46 din Regulament prevăd obligația arendașului de a prezenta anual, arendatorului darea de seamă cu privire la folosirea terenului arendat. Potrivit pct. 52 lit. a) din Regulament, contractul de arendă își pierde puterea juridică și se reziliază la încălcarea de către arendaș a prevederilor legislației în vigoare, prezentului Regulament și ale altor acte normative care reglementează acest domeniu și/sau a condițiilor stipulate în contractul de arendă.

6. Prin încheierea din aceeași dată, Judecătoria Orhei, sediul Rezina, a admis cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea către Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

8. Prevederile relevante ale Codului silvic, adoptat prin Legea nr. 887 din 21 iunie 1996, sunt următoarele:

Articolul 26

Atribuirea terenurilor din fondul forestier în folosință

„(1) Terenurile din fondul forestier pot fi atribuite în folosință persoanelor juridice și/sau fizice în scopurile prevăzute de prezentul cod în condiții de arendă, folosință gratuită și folosință de scurtă durată.

(2) Modul și condițiile de atribuire a terenurilor din fondul forestier în folosință se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern.

(3) Arenda terenurilor din fondul forestier din cadrul ariilor naturale protejate este interzisă.”

9. Prevederile relevante ale Codului civil, adoptat prin Legea nr. 1107 din 6 iunie 2002, sunt următoarele:

Articolul 1103

Interpretarea coordonată a clauzelor

„Clauzele contractuale se interpretează în contextul întregului contract.”

Articolul 1289

Încheierea contractului de arendă

„(1) Contractul de arendă se încheie în formă scrisă.

[...]”.

10. Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr. 187 din 20 februarie 2008 pentru aprobarea Regulamentului privind atribuirea în

folosință a terenurilor din fondul forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere sunt următoarele:

„[...]”

46. Arendașul este obligat:

[...]

m) să prezinte anual darea de seamă cu privire la folosirea terenului arendat arendatorului;

n) să transmită fondul forestier arendatorului, în caz de reziliere a contractului, în starea prevăzută de contract și să-i recupereze prejudiciul cauzat în volum deplin, când starea fondului forestier nu corespunde cerințelor prevăzute de contract;

o) să transmită terenul forestier după expirarea termenului contractului arendatorului și să recupereze prejudiciul cauzat proprietarului în volum deplin când starea fondului forestier nu corespunde cerințelor prevăzute de contract.

[...]

52. Contractul de arendă își pierde puterea juridică și se reziliază în următoarele cazuri:

a) la încălcarea de către arendaș a prevederilor legislației în vigoare, prezentului Regulament și ale altor acte normative care reglementează acest domeniu și/sau a condițiilor stipulate în contractul de arendă;

[...]”.

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. Autorul excepției de neconstituționalitate pretinde că dispozițiile criticate contravin prevederilor cuprinse la articolul 23 alin. (2) din Constituție, care garantează dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle.

12. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că prevederile contestate generează incertitudini, pentru că nu este clară forma prezentării dării de seamă de către arendaș arendatorului referitor la folosirea terenului arendat. De asemenea, autorul consideră neclare dispozițiile contestate, care prevăd că contractul de arendă își pierde puterea juridică și se reziliază la încălcarea de către arendaș a prevederilor legislației în vigoare și a condițiilor stipulate în contractul de arendă.

13. În final, autorul consideră că prevederile contestate sunt contrare dispozițiilor articolelor 1 alin. (3), 22 și 23 alin. (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității hotărârilor Guvernului, în prezenta cauză a Hotărârii Guvernului nr. 187 din 20 februarie 2008 pentru aprobarea Regulamentului privind atribuirea în folosință a terenurilor din fondul

forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere, ține de competența Curții Constituționale.

16. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl avocat Sergiu Guțu în dosarul nr. 2-108/2015, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Rezina. Excepția este formulată de un subiect abilitat cu acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

17. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile lit. m) din pct. 46 și textul „la încălcarea de către arendaș [...] a condițiilor stipulate în contractul de arendă” din pct. 52 lit. a) din Regulamentul privind atribuirea în folosință a terenurilor din fondul forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 187 din 20 februarie 2008. Dispozițiile lit. m) din pct. 46 din Regulament prevăd că arendașul este obligat să prezinte anual darea de seamă cu privire la folosirea terenului arendat arendatorului.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prevederile contestate din Regulamentul privind atribuirea în folosință a terenurilor din fondul forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere instituie pentru arendaș obligația de a prezenta anual arendatorului darea de seamă cu privire la folosirea terenului arendat, de asemenea stipulează că în cazul neexecutării prevederilor contractuale contractul se reziliază.

19. În speță, Curtea constată că autorul excepției solicită controlul constituționalității prevederilor contestate din motivul că nu este clară forma prezentării dării de seamă, verbală sau scrisă, cu privire la folosirea terenului arendat.

20. Totodată, Curtea menționează că, deși autorul invocă pretinsa încălcare a prevederilor articolelor 1 alin. (3) și 22 din Constituție, în sesizare lipsesc argumente pertinente, care ar justifica existența unei legături de cauzalitate între dispozițiile contestate și normele constituționale invocate.

21. Cu referire la critica de neconstituționalitate a prevederilor contestate raportată la articolul 23 din Constituție, Curtea apreciază că aceasta nu poate fi reținută, deoarece prevederile contestate nu sunt de natură de a încălca criteriile clarității și preciziei legii.

22. Curtea menționează că prevederile contestate nu sunt confuze, imprecise și imprevizibile, chiar dacă nu prevăd expres care este forma prezentării dării de seamă, deoarece normele contestate trebuie analizate în corelare cu alte norme speciale relevante.

23. În acest sens, Curtea reține că, potrivit dispozițiilor generale referitoare la interpretarea contractelor cuprinse la articolul 1103 din Codul civil, clauzele contractuale se interpretează în contextul întregului contract. Astfel, având în vedere că, potrivit prevederilor articolului 1289 din Codul civil, contractul de arendă se încheie în formă scrisă, clauzele contractului se interpretează prin aceeași prismă. În acest sens, Curtea relevă că textul contestat nu poate fi izolat de esența și contextul altor

articole care au legătură cu acesta (DCC nr. 23 din 25 februarie 2019, §26; DCC nr. 23 din 29 martie 2018, § 30).

24. Prin urmare, Curtea consideră că formularea dispozițiilor criticate nu este de natură a afecta previzibilitatea normei și pentru orice destinatar al acesteia este clar înțelesul prevederilor contestate, pentru ca să-și adapteze conduita la exigențele legii.

25. Totodată, Curtea constată că autorul excepției nu formulează o veritabilă critică de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile contestate, ci în realitate nu este de acord cu modul de interpretare și aplicare a acestora. Însă Curtea statuează că nu este competentă să se pronunțe cu privire la aspectele ce țin de aplicarea prevederilor actelor normative (DCC nr. 91 din 19 septembrie 2019, § 19).

26. În acest context, Curtea relevă că excepția de neconstituționalitate care face obiectul prezentei cauze depășește sfera controlului de constituționalitate, deoarece motivele autorului se referă la aspecte ce țin de interpretarea și de aplicarea legii de către instanța de drept comun (DCC nr. 120 din 21 noiembrie 2019, § 30; DCC nr. 107 din 7 octombrie 2019, § 20).

27. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a prevederilor lit. m) din pct. 46 și a textului „la încălcarea de către arendaș [...] a condițiilor stipulate în contractul de arendă” din pct. 52 lit. a) din Regulamentul privind atribuirea în folosință a terenurilor din fondul forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 187 din 20 februarie 2008, ridicată de către dl avocat Sergiu Guțu în dosarul nr. 2-108/2015, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Rezina.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Vladimir ȚURCAN

Chișinău, 2 decembrie 2019
DCC nr. 129
Dosarul nr. 179g/2019

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 179G/2019